

Béts.

A' múlt Szombaton, az az Febr. 19-dikén vad-díznóknak kergetésében, 's azoknak lándsákkal és vadász-késekkal való ki-végzésében mulatta magát a' *Nápolyi Király*, a' *Práter* erdejében. Vele voltak *Ferentz* 's *Ferdinánd Fő-Hertzegek*, 's más Méltóságok. Ez alkalmatossággal néhány lökni való kurta nyelvű dárdákat vitetett ki *H. Auersberg* Adám, 's azokat ajánlotta a' Királynak; de ez, meg nevette magát, 's el nem vette. Maga a' Hertzeg kezibe vett ugyan egyet; de semmi hasznát nem vehette. Egyéb kár nem esett, hanem hogy a' Királynak egy derék fekete kutyáját nagyon meg sebesítette, a' leg utólyára kergetett 's kivégzett vad-kan.

Ezen napon estve, pompás Bált adott Gróf *Csernin*, mellyben nagy izámmal jelentek meg az ide való Méltóságok.

Vasárnap, néhai *II. József* halálának napja vala: a' mellyen tehát minden mulattságok meg voltak tiltva; úgy Hétfőn is. Mind a' két napon gyászban jelent meg az Udvar, a' *Nápolyi Felsőekkel* együtt az Udvar Kápolnában; holott Isteni szolgálat tartatott a' meg bődögült Fejedelemért.

Ő Felsége, a' *Gréven* Huszár Regimentjét *F. M. L. B. Vétsei* Miklós Úrnak adta; *Gr. Hadikét* pedig — *Blankensteinnak*, mint leg öregebb *F. M. L. nak.* *H. Eszterházy* Miklós' gyalog Regimentjét, *Gr. Sztáray* Generálisnak; a' *Durlachét* pedig *Gr. Stráfoldonak*.

A' *Nápolyi Király*, egy Kurirt vár *Nápolyból*, annak el érkezésétől fog függeni maga meg határozása, ha Mártziusban, avagy Májusban induljon e' vilza Országába.

F

Jan.

Jan. 25-dikén, következő tudósítást méltóztatott hozzánk útasítani, a' már egyszer említett nagy érdemű Oberster Úr *Foksánból*:

Minekutánna meg ment volna a' hire *Brajla Várába*, hogy az *Orosz Seregek* téli kvártélyokra takarodtak: fogták magokat az említett várbéli Törökök, tsajkákra ültek 4, 5 nappal az előtt, 's a' *Galátzándl* álló *Orosz* hajós Seregetskét, valamint a' Duna parton telepedett *Orosz* könnyű Seregeket is vélelten meg támadták; a' *Kozákok* 's *Szabadakaratók* közül két százat levágtak; a' hajós Seregetskében is nem kevés kárt tettek. Hogy ezen történet fülibe ment *Generál Suvarovnak*, leg ottan *Galátzba* indult, 's parancsolatokat adott ki, hogy a' már kvártélyokra bé szállott, 's a' még marsban lévő Seregek rész szerént előbb nyomúllyanak, rész szerént meg állapodjanak; az ide közel feküdt 2 *Granatéros* *Batalionok* pedig az el hagyott *Maxineni* táborba menjenek: holott táboroznak is már föld-kunyhókban. A' hátra volt könnyű Seregek is elő nyomultak. — A' mint értjük, naponként nevedik a' *Brajlai* őrizetnek száma: a' Várból és Városból ki kell a' *Keresztényeknek* költözni a' *Rajah* szomszéd faluiba, 's azoknak házaikat mind fegyveres Törökök foglalják el. Ezt bizonyítja egy *Hufzár* is, a' ki az oda való *Basánál* volt szolgálatban, és most vissza tért a' *Tsászár* *Hufzár* *Regementjébe*.“

Magyar Ország.

Pozson, Febr. 17-dikén. „*Királyi* *Hertzeg Sándor Leopold* kegyelmes *Nádor-Ispányunknak* *Kantzelláriája* egéltzen fel állíttatott már. Mélt. *Rákosi Boros Lajos* Úr, ki eddig a' *F. Magyar Kir.* *Helytartó Tanátsnál* volt *Tanátsos*, *Fels. Koronás Királyunk* által a' *Nádorispányi* *Kantzelláriára* *Igazgatónak* rendeltetett; egyszersmind pedig a' *F. Magyar Udvari* *Kantzellárián* *Referen-*

ren-

rendárusnak, és Udvari Tanácsosnak neveztetett, a' hol Jan. 24 dik napján ezen új hivatalbéli hitét le tévén, ülést is vett. Tek. *Vadász György* Úr, Nádorispányi Titoknoknak; *Költsei Kende János* Úr pedig Expeditornak neveztetett: kik e' most folyó hónapnak 9-dik napján Nádorispány ő Kir. Hertzegsége előtt, két Ország Bároinak, úgymint Nagymélt. *Végh Péter* Tárnokmester, és Gróf *Battyáni József György* Alztafnokmester ő Kegye- nek; nem külömben Mélt. Gen. *Pázmándi Kempe- len János*, 's fellyebb említett Udv. Tanácsos, és Nádorisp. Kantzellária Igazgatója *Boros Lajos* Uraknak jelenlétekben, hitezettek meg. Ugyan azon napon tették le a' hitet, a' 4 nádorispányi Kantzelisták is, úgymint: *Szentgyörgyi Horváth* Zsigmond, *Karátsonyi Ferentz*, *Kadvánszki Antal*, és *Horváth János* Urak. "

Az Ország-Gyűlése, alig ha még Mártzius- nak közepe tájjáig is el nem nyúlik. A' *Bétsbe* fel küldött Tzikkelyek közzül, semmi sem ment még vissza *Pozsonba*, az Ország-Gyűlési Tzikke- lyek közzé lejendő bé-iktatás végett.

Német Birodalom.

Közelébbi Levelünkben emlékezet volt, a' *Lüttichi* 16 Kamaráknak Jan. 30 dikán tartatott Gyűlésekről. Ezen 16 Kamarák, mellyek 600 Személyekből állanak, az egész *Lüttich* Városá- nak képét viselik. Minden Kamara 4 Klasszisokra van fel osztva, úgymint: Nemesek', Patritziusok' (régii törökös familiákból valók), Kalmárok', 's Mesteremberek' Klasszisára; de a' mellyeknek egyike se bír a' másik felett valamelly különös szabadsággal, avagy jussal: tsupán az az egy külömbség vagyon a' Mesteremberekre nézve, hogy közzülök nem szoktak Polgármestert válasz- tani. Az említett 16 Kamaráknak egybe-gyűlé- seket, olly feltétellel engedte meg a' Tsász. Kom- misszió, hogy az ollyan Tagok, a' kik a' pártos-

kodás' idején le tették vólt a' polgári hitet, most
 újra vonják vissza esküvéseket; a' kik pedig tiszte-
 ségeket vállaltak vólt magokrá, most eleinten ki
 rekesztéssenek a' Kamarákból. Első foglalatossá-
 gok is a' vólt tehát a' Kamaráknak, hogy azon
 Tagjaikkal, kik az úgy nevezett polgári hitet le
 tették vólt, közönségesen vissza vonassák vétkes
 esküvéseket; az előbbit ellenben, mellyel a' Ha-
 zának esküdtek vólt, velek meg újjittassák. Hit-
 tel fogadták annakokáért az említett Tagok újra,
 hogy azon polgári alkotványt, melly már annyi
 időtől fogva elközlötte a' *Lüttichieknek* bóldog,
 és szerentsés állapotjokat, a' maga tökéletes
 valóságában meg fogják tartani. Ezentúl fel-
 olvastatott a' *Lüttichi* törvényes Tanátsnak egy
 Írása, melly azon temérdek költségeknék laifro-
 mátt foglalta magában, a' mellyeket 18 hónapok
 alatt tettek a' Pártosok. — Város' Kintstartójává
 választottak a' Kamarák köz akarattal *Melotte-
Nizet* nevezetü Nemest, ki már Polgármesterség-
 get is viselt vólt ez előtt. Továbbá azt végezték,
 hogy a' magok tiszteleteket, engedelmeffégeket,
 és háládatosságokat tegyék le a' Tsász. Felső-
 nek, 's a' Vál. Hertzegeknek lábaikhoz; a' Hg
 Püspököt is kérjék meg, hogy Alattyalóinak kö-
 zönséges kívánságokat tellyesíttse, 's térjen vissza
 közikbe minél előbb; köszönnék meg végre a'
 Káptalan' hív Tagjainak, a' Haza mellett lett
 állhatatos meg maradásokat, 's annak ügyéért
 el követett gondoskodásokat. E' végre Deputá-
 tusokat választott minden Kamara a' maga kebe-
 léből, kik Febr. 2-dikán a' Tanátsházba öfve-
 gyülnének, azon Írásoknak egygyütt a' Tanátsal
 lejendő el készítésére, mellyek által tzellyát ér-
 hesse említett végzések a' Kamaráknak.

Febr. 8-dikán útasított betses Levelében, ezeket
 írja *Lüttichből* egy Méltóság:
 „A' Választó Hertzegeknek Biztosai, 's az
 ide való Káptalannak már darab időtől fogva
Aquis-

Aquisgranumban tartózkodott része, fok örömkialtások között fogadtattak *Lüttich* Városában. Az említett Biztosoknak tiszteletére, nagy musika adatott; valamint a' Fő Törvénytörök Elölülője Gróf *Meánéra* is. Teméntelen volt a' Nézöknek fokasága. Az előbbeni Tanáts, ismét vissza, állított a' maga helyére. A' 16 Kamarák is, egybe gyültek Jan. 30-dikán. A' Hg Püspököt, 12. vagy 13-dikra várják. Ma ment eleibe egy Káprál, 8 Közemberrel a' *Wurnser* Regimentjéből. Az ide való Nemesfég, egy testörzö Sereget állított fel maga kebeléből, mellynek Vezére Gr. *Meán.* 50 Nemesek vagynak benne, a' Tiszteken kívül. Ezen Sereg ki fog elibe menni az érkező H. Püspöknek, itt lévő fok más Seregekkel egygyütt. Igen pompás lesz a' jövetel. — Minden nap egy Tiszt, 's 8 Köztestörzö fog a' H. Püspök-nél strázsán lenni, 's az Örálló mindjárt a' H. Püspök' bal szobája előtt állani. — *Dohm Prussz.* Minister ott hagyta *Mastricht* Városát, 's *Lippe* Grófságnak fő Városába *Lipstadt*ba (Ennek egy része, a' *Brandenburgi* Házhoz tartozik) vette útját, hogy ott a' békeféget helyre állítsa. — Az ide való *Prusszus* Követ B. *Sensft* Úr láthatatlanná lett, néhány napoktól fogva. Némellyek azzal tartják, hogy nem is vólna többé itt.

Febr. 5-dikén estve érkezett a' mi győzedelmes Fővezérünk H. *Coburg*, az özvegy *Anspachi* Markgráfnéhoz *Schwaningen*be, a' kitől különös tisztelettel és örömmel fogadtatott. Már előre *Dennenhofet*ől fogva *Schwaningen*ig, meg vóltak rakva az utak' mellyékei szurkos serpenyökkel. A' mindenünne öszve sereglett Nép, örvendetes vivát kiáltással idvezlette a' Hertzeget. Midön közelgetett vólna *Schwaningen*hez, meg szállalt a' dob 's trombita az öröm-alkotványokról. A' Kastély' udvarán egy Templom vólt emelve, a' mellyet urnák, 's fellyül a' Hertzeg' és Markgráfné neveiknek módosan kiformáltt első betűik ékesítet.

tettek; a' Templom előtt egy kis kert vólt, 's mind ez, mind amaz meg vóltak világosítva. — Nagy sokaság kísérte bé a' Hertzeget a' Kastélyba, 's zengedeztette a' maga öröm - kiáltásait. — Kiszállván hintájából a' Hertzeg, így szóllott: Ez, igen sok. — Fellyül a' folyosón várta a' Markgráfné — 's meg ölelvén, illy szókkal nyilatkozatta ki szíves atyafiúi érzékenységét: *O! Fridrikem — kedves Bátyám!*

Hogy egy szükségtelen, 's azonban kártékony Izokásnak el törlése által, köteleisége legyen a' Népen segíteni minden gondos Kormányzéseknek, ditséretes példáját adta ennek közelébb a' *Felső-Palatinátusi* Kormányzék; úgymint a' melly el törlötte a' költséges gyászruha viselést az egész *Felső-Palatinátusban*, 's olly bölts rendelést hozott, hogy ezentúl az Asszonyoknak minden gyászok főkötojeikre függesztendő fekete pántlikából; a' Férfiaké pedig bal karjaikra kötendő darab fekete fátyolból állyon.

Török Birodalom.

A' múlt Decemberben költ *Konstantzinápolyi* tudósítások szerént, a' hadi dolgokban való *Reis-Effendi*, vagy hadi Kantzellárius, ki is hadakozás idején rend szerént a' Nagyvezér' táborában szokott tartózkodni, *Konstantzinápolyba* érkezett nagy váratlan az említett hónapnak első napjaiban. Ennek értésére, igen meg döbbsent a' *Nép'* szíve, mellyet külömben is olly háborgásba hoztak vólt már a' darab időtől fogva jövögetett kedvetlen hírek, hogy a' Nagy - Szultán' parantsolatjából, minden vendégfogadók, és más egyéb közönséges öszve - gyűléseknek helyei is bé zárattak; 's halálos büntetés alatt meg tiltatott, hogy az útzúzákön, vagy piatzokön tsak kis csoportokban se merjenek seregelni a' Törökök. Nem szabad a' Státus' dolgairól semmit is beszélleni; és hogy a' tilalom után emlegetni merték némellyek az

Oro-

Oroszok' győzedelmeiket: minden irtalmasság nélkül a' tengerbe vették. A' Minisztérium, felette titkolódik: azért is bajosan lehet valaminek igazán 's körülállásosan végére járni; 's még a' külső Hatalmasságok' Ministerei is keveset tudhatnak meg. — A' *Reiseffendinek*, *Konstantinápolyba* lett küldetéséről mind öszve annyit lehetett ki tapogatni, hogy H. *Potemkin* azzal fenyegette légyen meg a' Nagyvezért, hogy látogatására fogna *Siumlába* menni, ha mások' közbenjárása nélkül, továbbra sem akarna még békeségre lépni *Rusziával*. Ezen fenyegetésre annyival inkább meg szeppent a' Nagyvezér, mivelhogy *Isatzitól*, a' hol akkor voltak az *Oroszok*, alig van *Siumla* két napi járó föld: 's a' Nagyvezér olly kitsin, erő dolgából, hogy tellyességgel ellent nem állhatna. Minekutánna néhány napokig való tanátskozásokat tartott volna a' Szultán, vissza küldötte a' *Reiseffendit* a' Nagyvezérhez. Azólta nem hallik egyéb *Konstantinápolyban*, hanem, hogy *Rumeliában* erővel szedik a' katonaságot a' Nagyvezér' Seregéhez. De ez, még inkább nevelie a' *Konstantinápolyi Nép'* nyughatatlanságát; mellyre nézve ugyan tsak szoros vigyázással is vagyon a' *Kajmakám*. — A' *Konstantinápolyban* lévő *Anglus* Minister, Ns *Ainslie*, *Pisani* nevezetű első Tolmátsát küldötte, a' maga Udvarának parantsolattyából *Szisztóvba*. — Az *Archipelaguson* lévő *Orosz* szabad Prédálók egy *Algiri* hajót fogtak el, mellyen ajándékokat küldött a' *Dcy* a' *Török Tsázárnak*, 's egyszersmind alkalmas summa pénzt, azon hajós seregetskéje' számára, melly most a' *Törökök'* szolgálatjában vagyon. Ezen hirnek hallására, igen meg háborodott az *Algiri* hajós Seregetskének Kormányozója; de a' Szultán azt izentette néki, hogy ő az említett summát meg fogja téríteni, az *Algiri* hajós Népnek.

Olasz

Olasz Ország.

Egy *Velentzei* magános Levélből, melly költ Febr. 2-dikán, azt olvassuk, hogy a' Febr. első-jén tartatott Tanácsgyűlésében a' Közönl. Társaságnak, azon kívánsága forgott fenn a' *Portának*, melly szerént 3 öreg fegyveres hajókat szándékozott nyerni a' Közönl. Társaságtól. Ezen kívánságára a' *Portának*, következő értelmű feleletet tett föl a' *Velentzei* Tanács: hogy bár melly igen óhajtson is a' Köz. Társaság minden tőle kitelhetőben tettzésére lenni a' fényes *Portának*; mindazáltal a' 3 öreg fegyveres hajók eránt való kívánságát most semmi módon nem tellyesíthetné: úgymint a' mellynél fogva nagyon meg tsökkenne az ő maga tengeri ereje egy olly időben, mellyben még a' *Tunisiakkal* semmi egygyeffégre nem léphetett. De ha meg készülhetne is az alkú a' *Tunisiakkal*, ugyan tsak szüksége vagon a' Köz. Társaságnak, *Barbária* Státusaira nézve, egy jó forma hajós Seregre mindúntalan: mivelhogy az említett Státusok nem egyébűn szokták fel függefzteni a' had-indítást, hanem tsupán tsak a' magok reménylhető hasznokról; hanemha a' *Török Tsászfár*, mint leg főbb *Kalifa*, közbe veti magát az említett Státusoknál, 's azt az ajánlást teszi a' Köz. Társaságnak, mint a' mellyet tett vólt a' Ts. 's Kir. Udvarnak a' mostani hadnak kezdete előtt, hogy t. i. mind azon kárt, mellyet *Barbariának* Státusai találnának néki okozni, meg fogja a' *Porta* betsülettel téríteni. Illy móddal eshetne meg egyedül, ha azon közben semmi más ellenkezőt javalló tekintetek elő nem adnák magokat, hogy a' Köz. Társaság néhány hadi hajókat által engedjen a' *Portának* olly árron, a' mint meg alhatnak.

Lengyel

Lengyel Ország.

A' múlt Jan. 18-dikán, egy emlékeztető Irást adott bé a' *Varsói Anglus Követ Hülles Ur*, a' külső orzági dolgokra ügyelő *Lengyel Deputátzió*-nak, mellyben említi, hogy Jan. 8-dikán adta légyen a' maga Udvara nékie tudtára, a' *Lengyel Köz. Társaság* eránt való értelmét, melly kinyilatkoztatásánál fogva örömmel 's egész bizonyossággal jelentheti, hogy az *Angliai Király* szívesen kíván, politika 's kereskedést tárgyazó egyeségre lépni a' *Lengyel Királlyal*, 's *Köz. Társasággal*; és hogy ezen tárgyhoz leg ottan egész határozással lehetne szólnani, mihelyest nyilvánvalóvá tetzi *Lengyel Ország* maga részéről, hogy kész olly öfzve szerkeztetésre reá állani, mellyben természet szerént az ő köz Szövetségesek is a' *Prussziai Király* bé foglaltasson, mint ezt maga az egyenesség kívánja. (Itt a' bökkenője). Így végzi a' Követ a' maga irását: „Reményli az alól-irtt, hogy a' Nagyságos Deputátzió méltóztatni fog, az ő Udvara' értelmét a' Nagyságos Réndek eleibe terjeszteni, 's azokat arra bírni, hogy a' magok böltseffégek szerént igyekezzenek, a' leg bátorságosabb eszközöket fel találni egy olly dolognak végrehajtására, melly a' mostani szempillantásban lehetséges; de meg eshetik, hogy már a' más szempillantásban nem fog az lenni többé.“

Az ezen Országban fel állítandó új polgári alkotványnak első tikkelyét közöltük már Munkánk 3-dik Szakaszában. A' 2-dik tikkely Jan 21-dikén állíttatott meg, melly is azt foglalja magában, hogy a' ki ezentúl Deputátustságot akar viselni valamelly Tartomány' vagy Vajdaság' részéről az Ország Gyűlésén: tartozik a' maga kívánságát akár még a' tartományi vagy vajdasági Gyűlések előtt bé adni a' helybéli Kantzel-

láriába; akár pedig a' Tartomány' Gyűlésének első napján, az Ülés' kezdődése előtt tudtára adni irásban a' Tartomány Gyűlése' Elöljárójának: szabadságában fog azonban állani a' Tartomány-Gyűlésének, olyakat is meg kínálni a' Deputatustság' felvállalásával, a' kik nem jelentették az eránt magokat. — A' 3-dik tziikkely, a' külömbkülömbfele tzélú tartományi Gyűléseknek idejét határozza meg. — A' 4-dik tziikkely azt tartja, hogy az Ülések reggeli 9 órától fogva, délutáni 3 óráig tartassanak: hanemha a' kérdésben forgó dolog hamarább el találna végezödni; vagy annak végrehajtása hosszabb időt kívánna. A' Tartomány Gyűlése' első ülésének kezdődése előtt, meg kell mind vonni a' helybéli harangokat. — Az 5-dik tziikkelyben a' végeztetett, hogy csak a' birtokos Nemesiségnek legyen a' tartományi Gyűlésekben széke és szava, mint ez mindenkor úgy volt szokásban, az 1768 esztendőben fel állított polgári alkotvány előtt; melly azért engedett voksot minden Nemesembernek a' tartományi Gyűlésekben, hogy annál könnyebben lehessen feles számú követökre szert tenni, 's akként a' kissebb félen akármedly dologban is diadalmaskodni. Az említett 5-dik tziikkely szerént tehát, minden birtokos Nemesembernek van széke és szava, a' maga Kerülete, Vajdasága vagy Tartományabéli Gyűlésekben. Söt 2.) lell székek és szavok a' tartományi Gyűlésekben a' még meg nem osztozott birtokos Atyafiaknak, és az élő birtokos Szülék' Nagysijaiknak is: ha mindjárt nints is tulajdon magoknak leg kissebb birtokok is.

Frantzia Ország.

Febr. 4-dikén, meg jelent a' Király a' Nemzet Gyűlésében, 's olly kinyilatkoztatást tett maga felöl, hogy a' polgári alkotványnak el intézését

az azt elő adó kifejezéseknek tulajdon értelmek szerént, pontról pontra jóvá hagyja, 's kötelezi egyfzersmind magát, annak fenn tartására 's őltalmazására. A' Párisi Nép' képét viselő, arra határozták magokat mindjárt abban az órában, hogy a' Nemzet Gyűlésében tartott Beszéde a' Királynak értzre meztetteffék, 's örök emlékezetnek okáért a' Tanátsházban fel függesztetteffék. Tettett ezen határozás a' Királynak, 's a' maga Melly Képével meg is ajándékozta a' Párisi Közönséget. Ezen említett Közönség' képét viselő meg indulván belsőképpen jó Királyoknak atyai szeretetén, el végezték, hogy Febr. nak 4-dikén minden elztendőnként nagy Mise, és *Te Deum* tartassék; a' minthogy határozásokat mindjárt akkor végre is hajtották a' B. Sz. Mária' Templomában. A' Nemzet Gyűlése is Deputáziót küldött az Isteni tiszteletre.

272

H o l l a n d i a.

A' szörnyü szélvész, 's tengeri háborúk ölly erőben ostromlották vólt ezen Tartomány-nak partjait már az előtt is; főképpen pedig ezen Febr. hólnapnak 1. 2. és 3-dik napjain, hogy hanemha különös gonddal 's vigyázással láttak vólna a' Tartomány szélein lévő töltések erősítéséhez, igen nagy veszély érhetne vólna az egész Tartományt. *Amsterdám* Városának ki kötő helyéből, egész a' házakik vitte a' viz a' hajókat. Sok házakban nem maradhattak alól az emberek; és ha még egynéhány ujnyival nevededett vólna a' viz: úgy egész *Amsterdám* vízben lett vólna. *Alkmar*, *Saardam*, *Harlem*, *Hága*, *Rotterdám*, 's némelly más apróbb helyeken is meg történt az, a' mi *Amsterdámon*: rész szerént nagyobb, rész szerént kissébb mértékben. *Harlem* körül, teli vólt a' mező fült állatokkal, és a' viz által oda hordott rakás fákkal.

Tol.

Tolvaj Történetek.

Felső-Styriában történt dolognak írják: Egy Papnak, a' mint lovaglott volna az ország-útján *Austria* felé, el állják néhány Tolvajok az útját, 's meg fosztják mindenétől; még a' rajta lévő öltözetétől is: úgy hogy csak a' leg alsó ruhájában hagyták, hanem a' lovát nem bántották. A' Pap reménykedni kezd a' Tolvajoknak, hogy ha már meg kegyelmeztek életének, tselekedjék vele azt a' jót, hogy vessenek neki valamely avúlt darab ruhát, a' mellybe belé takarózzhasson. Hajlottak a' Gonosztévők a' Kérő' szavára, 's oda adnak neki egy rossz ötő ruhát, mellybe a' szegény Pap bé pólálta magát a' mint lehetett, 's azzal meg hájtván magát a' Tolvajoknak, útnak indúlt. Alig haladt el valamennyire, nosza kiáltani kezdenek utánna a' Tolvajok, hogy állnameg; de ő még sebessebb nyargalásra vette a' dolgot, és el jutott végre egy malomhoz, a' hová nem akartak utánna menni a' Tolvajok. Itt le vetette magáról a' Pap a' dísztelen ruhát, melly neki igen nehéznek tettzett; ürgeti forgatja: 's hát 9900 forint kerül ki arany pénzben belőle. — Nagyon fel került tehát, a' Paptól kapott préda a' Tolvajoknak.

Nagyon meg járta *Párisban* is, Febr. 2-dikán egy Zsivány a' zsebeléssel. Mert midön a' Kir. Palota körül tolongó sokaság között bé nyúlt volna egy Szomszédjának a' zsebjébe: úgy oda koppantotta valami az ujjait, hogy mindenek hallottára el sikóltotta magát. Azonban meg indúlt a' Tolvajfogó egyenesen a' Visgálószékhez: a' Tolvajnak kellett követni, vagy akarta vagy nem; mert a' kezét semmi módon ki nem szabadíthatta, a' zsebbe bé-tsinált törből.

Még jobban meg esett egy *Olasznak*, a' ki a' maga Komája Affzonyát meg akarta ölni. A'

dq.

dolog *Urbino* Hertzegségébéli táborban történt. Az említett Falunak egy Lakosa, gyakran el szokott volt onnan hazul utazni; de a' feleségét otthon hagyta. Illy magánosságában fokszor el menegtetett az Asszonyhoz egy Komája. Egykor bé tekeri a' beszédébe, melly nagy bolondság vólna az, hogy az Asszony' Férje mindúntalan olly sok pénzt víz magával az útra; 's meg nem gondolná, hogy egyszer a' Tolvajok mindtől meg foszthatják. Az Asszony, leg kissebb gyanakodásban sem lévén a' Komája felől, kimondja néki egyenes szivvel, hogy az ő Férje csak kevés pénzt vitt légyen el magával; a' többit pedig mind otthon hagyta. Ezt értvén a' gonosz Koma, más hangon kezdett beszélni; 's némelly öfzve szóllalkozások után, meg mondotta az Asszonymnak, hogy néki a' pénzt adja ki. Az Asszony mind csak tréfára véle eleinte a' dolgot, míg nem végre öléssel fenyegetődött az Ember; a' midön fel nyitotta az Asszony a' ládát, 's által adta néki a' pénzt. De már most nem elégedett meg a' pénzzel az Ifjentelen, hanem hogy ki ne tudódjon a' gonofzsága, el tökéllette magában, hogy az Asszonyt meg öllye; 's választást engedett néki, kés vagy kötél által akarna e' inkább ki-végeztetni. A' nyomorútt Asszony, nem látván már semmi módját élete' meg tarthatásának, a' kötelet választotta. Míg a' Gyilkos kötél után nézkélödne, az alatt bé ugrik az Asszony egy más szobába, 's szerentséssen bé zárhatta azt a' Gonofztévő előtt. Ez, vátig próbálgatta bé-törni az ajtót, de vele semmire lé mehetett: azért is alólról szándékozott fel rontani a' szobába, tsinált is lyukat, a' mellyen fel bújhasson. Az Asszony egy kszát kapott, nagy szorongattatásai között a' kezébe, 's fenyegette a' Gonofztévőt, hogy meg ne próbálja a' fel-buvást, mert bizonyosan életével fogja bé-kötni vakmerőségét; de

ez

ez nem hajtott az Affzony' fenyegetődzésére, 's már a' fejét is fel dugta: a' midön az Affzony is olly szerentséssen tsap hozzá kaszájával a' nyakához, hogy a' gonofzságot forráltt fő leg ottan bé gördült a' szobába.

J E L E N T É S.

Mivelhogy az Ország kívánságához alkalmaztatott akaraja O Felségének az, hogy ezentúl a' Magyar nyelv és Stylus tanittassék az Oskolákban: erre nézve szükség lessz a' Magyar Grammatikán kívül egy Magyar Stiluſt tanító jó Könyvre is. Ennek hasznos ki dolgozására, eszközkül szolgálhatnak a' régibb 's újabb írók Munkáik közzül im e' következők:

Ciceronis Rhetorica in usum Delphini Paris. 1687 4-ed rét. Ezt *Burmann*-is ki-adta *Lugd. Batav.* 1761 8-ad rét. *Gseyſing*-is Norimb. 1782 2 fl. 15 kr. *De Oratore Pearce* Cantabrigiæ 1732, és Londini 1745 8-ad rét.

Quintiliani Institutiones oratoriae. Ennek a' leg jobb ki adásai ezek: *Gibsoné* Oxonii 1693 4-ed rétben. *Burmané* Lugduni Batavorum 1720 két könyv. 4-ed rétben. *Gesneré* Göttingae 1738 4-ed rétb. Cum notis *Variorum* Lugd. Batav. 1665 8-ad rétben. A' *Biponti* ki adás is meg lehetős; úgy nem külömben cum notis *Rollin* Parisiüs's ez után Patavü 1775 12-öd rétb. 1 for. 30 kr. végre *Harlesé* Wirceburgi 1786 2 könyv. 8-ad rét. 1 for. 30 kar.

Sonnenfels (Jof. von) über den Geschäftsstyl, für angehende Kanzleybeamte. *Wien* 1786. 8ad rétben. 1 forint.

Lugo's (Herren) systematisches Handbuch für jedermann, der Geschäftsauffätze zu entwerfen hat. *Wien* 1790. 2 Kötet, 8-ad rétben. 1 for. 40 kr.

Ennek

Ennek tóldalékja most készül itten, 's a',
jövö holnapban ki is szabadúl a' prés alól ilyen
tzim alatt:

Versuch in schriftlichen Auffätzan, für an-
gehenden Beamte, und für jene die Geschäfte
bey den Stellen zu betreiben haben, entworfen
von einem K. K. Beamten.

Adelung (Joh. Chr.) über den deutschen
Styl. Berlin 1789. 2 kötetben 8-ad rét. 2 for. 30
kr.

Scheller (Im. Joh. Gerh.) *Præcepta styli*
bene latini, imprimis Ciceroniani, II. Vol. Lip-
siæ 1784 8-ad rét. 3 fl. Ugyan övé: *Compendium*
Præceptorum styli bene latini Lipsiæ 1785 8-ad
rét. 1 fl.

Ide tartoznak ama hires Római *Pidrisá-*
nak ékes beszédei is: *Paulini a S. Josepho,*
de forensi Latinitate expurganda: továbbá: de
usu et necessitate eloquentiae in foro et hodiernis ju-
dic. Német Nyelven is ki jöttek: Leipzig 1728.
's Ulm 1756 8-ad rétben. 's a. t.

Olly könyvet, melly Magyar Országnek pol-
gári alkotványát helyes renddel, és fontos rö-
vidséggel adja elő, régen óhajtották már Ha-
zánkban. Illyen került most ki a' prés alól kö-
vetkezendő tzim alatt:

Jus Publicum Regni Hungariae ex Combina-
tione Veterum, Regentiorumque Legum, in Com-
pendium Systematicum redactum, et usibus maxi-
me scholasticae Juventutis adcommodatum; Stu-
dio et Impendiis Stephani Rosenmann Juris Can-
didati. Wiennae, Typis a Baumeisterianis. 1791.

Hol leheffen ezen Munkát találni rövid időn
fogunk jelentést tenni eránta.

Nádor.

Nádor-Ispány ö Kir. Föhertzege, következendő Személyeket projektált (tett fel) a' Fő Rendek és Státusok közzül, az Ország Gyülesi Deputátziókra:

Az Ország polgári alkotványát tárgyazó dolgokban (*in publico-politicis*) Elölülöl magát. Tagokul, a' Fő Rendek közzül: a' Primást; Ország Biráját; Gr. *Forgáts Miklós, Örményi József, B. Prónay László,* 's Gr. *Haller József* Urakat. A' Státusok közzül: *Egri Kanonok Zabrátzky, Atzél, Majláth József, Pogány József, Pálitzky Károly, Buda Városa' Küldöttje Margarits,* és *Pozson Városa Küldöttje Stettner* Urakat.

Az adózást, és Biztosítást tárgyazó dolgokban (*in Contributionibus et Commissariaticis*) Elölülöl ismét magát. Tagokul: az Ország Biráját, *Almásy Pál, Gr. Csáky József, és Eszterházy Ferentz* Urakat. A' Státusok közzül: *Zsolnai Dávid, Végh István, Kornis József, Vay József, Muslai Antal, Szalka Mihály, Horváth Pál, Rakovszky Sándor, Jankovits György, Skerletz Adám, Vörös Ignátz, Pest Városa Küldöttje Bödrös,* 's *Eperjes Városa Küldöttje Smitsek* Urakat.

Az Urbaridlekben, Elölülöl: Gróf *Zichy Ferentzet.* Tagokul: *Mándits Püspököt, Gróf Szétsényi Fer., Szétsény Sándor, B. Oroczy József, Gr. Apponyi Antal* Urakat. A' Státusok közzül: *Görgei Márton, Mikos László, Szentiványi János, Szily József, Ragályi József, Marits Tamás, Strisits, Hertelendy József, Kászonyi Ferentz, Dvornikovits Miklós* Urakat.

Folytatása következik.

Költ Bétsben, Febr. 22-dik napján 1791.